

Inbreng Algemene Beschouwingen

Voorzitter,

Het college van burgemeester en wethouders heeft de begroting voor 2015 rond.

Dit Ondanks de economische omstandigheden die nog verre van rooskleurig zijn;

- Ondanks de werkeloosheid die landelijk nog steeds een stijgende lijn vertoont;
- Ondanks het uitblijven van een structureel herstel van de economische groei, waardoor de komende jaren de bomen niet tot in de hemel zullen groeien
- Ondanks de tegenvaller van de gewijzigde Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), die inhoudt dat de gemeente jaarlijks minder geld van het Rijk ontvangt,

... zijn wij erin geslaagd voor 2015 een begroting op te stellen waarin 4 miljoen is vrijgemaakt voor investeringen in de stad en onze inwoners, zonder de belastingen extra te hoeven verhogen.

De investeringen zijn erop gericht de stad aantrekkelijker te maken en mensen in hun kracht te zetten. Wat de stad betreft richt de aandacht zich op beter onderhoud, goede voorzieningen en beter groen. Door daarnaast te investeren in bijvoorbeeld re-integratie en volwasseneneducatie wil het college de inwoners van Den Helder helpen hun positie te versterken.

Om deze investeringen te kunnen bekostigen in de huidige situatie, hebben wij gezocht naar financiële ruimte die zo weinig mogelijk nadelige gevolgen heeft. 100% pijnvrije keuzes zijn hierbij natuurlijk niet te maken. We kunnen iedere euro immers maar één keer uitgeven. Deels is die ruimte gevonden in structurele posten die onbenut bleven en in de reserves. Het weerstandsniveau blijft echter op de door u vastgestelde 1,25. (Was 1,31. Begroting is vergeleken met de realisatie van de jaren 2011-2013. Posten waarop jaren is overgehouden zijn nu ingezet; totaal 1.000.000,-)

Een moeilijker beslissing die het college heeft moeten nemen, is die om de subsidies niet te indexeren. We hebben wel kunnen voorkomen dat er verder op subsidies moest worden gekort. Door de nullijn aan te houden kunnen de bestaande subsidies ook in de komende periode worden gehandhaafd, en komt er toch ruimte vrij om de ambities waar te maken. Wel stellen wij aan u voor om een incidenteel bedrag van €175.000,- vrij te maken voor een zogenoemde "zachte landing".

Tot slot gaat het college een ton bezuinigen op bewindvoering en sociale recherche. Dit laatste betekent niet dat fraudebestrijding minder aandacht krijgt. Het college wil er juist scherper op toezien dat het geld bij de juiste mensen terecht komt. Wel kan veel worden bespaard op bureaucratie en overlap in de uitbesteding van taken aan externe bureaus.

Voor het college de begroting voor de jaren 2016 tot en met 2018 opstelt wil het de strategische prioriteiten van de gemeente herijken. Vervolgens wil het college de inwoners van Den Helder nadrukkelijk betrekken bij het maken van keuzes over de besteding van gemeenschapsgeld de komende jaren. De komende tijd wordt intensief gezocht naar vormen van participatie en samenwerking om dit mogelijk te maken.

Voorzitter,

Recent werd weer eens duidelijk dat wij in een financieel onzeker tijd verkeren. Het College heeft recent nog een garantstelling moeten afgeven aan het Gemini Ziekenhuis. Een garantstelling die wij hebben afgegeven ná de aanbieding van deze begroting op de door u vastgelegde datum van 12 september.

Maar ook dividenduitkeringen zijn niet altijd een zekerheid. Zo wordt er geen dividend ontvangen vanuit de haven, maar ontvangen wij meer dividend van Den Helder Airport en de Bank Nederlandse Gemeenten. In totaliteit heffen de plussen en minnen elkaar op.

Na het aanbieden van deze begroting aan uw raad is ook de septembercirculaire binnengekomen. Deze septembercirculaire laat een kleine min zien. Klein, omdat onze totale begroting ongeveer 200 miljoen bedraagt, en deze tegenvaller slechts 0,25% in 2015. Na 2015 daalt dit nadeel naar 0,05% van de totale begroting omvat.

Direct actie hoeft het college echter niet te ondernemen. In december zullen wij de decembercirculaire ontvangen die, naar verwachting, een plus laat zien. In die maand worden wij namelijk extra gecompenseerd voor de korting op de eerder genoemde BAG-gelden. Deze toezegging is gedaan door de minister tijdens een overleg met de Tweede Kamer waarbij ik aanwezig was.

Daarnaast laat ook de TuRap ook een kleine plus zien.

Als het boekjaar 2014 volgend jaar wordt afgesloten, dan weten wij wat definitief het resultaat is van al deze "onzekerheden" samen. Op dit moment heeft het college echter het standpunt dat er niet nu al extra bezuinigd hoeft te worden.

Mogelijk is dit beeld over enkele maanden weer gewijzigd, want de financiële wereld draait altijd door. Wat er ook gebeurt, ik zal u altijd actief informeren over de ontwikkelingen en, indien nodig, samen met u extra maatregelen treffen om de gemeente financieel gezond, heel en veilig te houden.

Voorzitter,

Uw raad wil ik bedanken voor hun inbreng in eerste termijn. Verschillende fractie hebben wijzigingsvoorstellen en moties aangekondigd. Voorstellen die wij voor aanvang van de tweede termijn op de inhoud zullen beoordelen. Wel wil ik van de gelegenheid gebruik maken om u te vragen zelf met dekkingsvoorstellen te komen. Hierbij kunnen de fracties hun denkrichting aangeven, waarop wij ons advies kunnen baseren.

Visie en Burger als Partner

De fracties van PvdA en D66 hebben het over doorschuiven van visie en besluitvorming. Echter, dit college heeft er bewust voor gekozen om de herijking van visie en het ontwikkelen van plannen voor de langere termijn in nauwe samenwerking met u - de raad - en met de inwoners van Den Helder te ontwikkelen. Wij willen de "burger als partner" zien en betrekken inwoners daarom graag bij de toekomst van hun gemeente. Het gevolg daarvan is dat wij niet bij voorbaat kant en klare visie en langetermijnplannen aanbieden. Hadden we dat wel gedaan, dan zou u zich terecht kunnen afvragen of wij de burger als partner wel serieus nemen. We vinden het uitermate belangrijk om dit wél te doen, en we menen te weten dat de raad dit standpunt deelt.

Leningen en garantstellingen (Stadspartij / Behoorlijk Bestuur / VVD)

De Stadspartij en Behoorlijk Bestuur gaven in hun inbreng aan dat afbouwen van garantstellingen en leningen, daar waar mogelijk, onderzocht moet worden. Aan u wordt een nieuwe nota hoe om te gaan met garantstellingen aangeboden. Wanneer wordt overgegaan tot nieuwe garantstellingen is de wensen en bedingen procedure van kracht. U heeft daarmee invloed op nieuwe garantstellingen.

Indicaties (ChristenUnie)

De ChristenUnie geeft aan dat er zorgen zijn over de groep kwetsbare ouderen die benadeeld wordt door de huidige indicatiestelling voor huishoudelijke hulp. Wij benadrukken nogmaals dat we bij alle indicaties voor hulp bij het huishouden maatwerk leveren. Voor mantelzorgers is er de mogelijkheid om tijdelijk gebruik te maken van deze voorziening.

Onbekende vaders (ChristenUnie)

De ChristenUnie maakt zich zorgen over het financieel verhalen op "onbekende vaders". Volgens de fractie zou het Veiligheidshuis hierin een nadrukkelijke rol moeten spelen. Wij zien ook een rol voor het veiligheidshuis, maar we onderzoeken hoe deze rol eruit zou moeten komen te zien.

Tegenprestatie (ChristenUnie)

Voor de ChristenUnie is het van belang dat er aandacht is voor de cumulatie van verplichte tegenprestaties voor degenen die niet aan het werk kunnen komen. Zoals in wet- en regelgeving is opgenomen, kan een tegenprestatie naar vermogen verlangd worden. Volledig en duurzaam arbeidsongeschikten (80-100%) kennen een ontheffing van het leveren van een tegenprestatie. Een cumulatie lijkt ons in dit verband dus niet aan de orde.

Cultuurmakelaar (GroenLinks / CDA / D66)

GroenLinks en CDA pleiten in hun inbreng voor behoud van de cultuurmakelaar. De cultuurmakelaar maakt tezamen met de kunstadviseur en het cultuurplatform, onderdeel uit van de culturele driehoek

zoals deze door de gemeente in het leven is geroepen. Het huidige college gaat in 2015 het cultuurbeleid herijken en de daarbij behorende uitvoeringsacties bepalen. Een van de zaken die uit de herijking duidelijk moet worden is op welke manier het cultuurveld door de gemeente moet worden ondersteund om te kunnen bloeien en nieuwe samenwerkingen te laten ontstaan. De vraag welke structuur daarvoor het beste werkzaam is zal daarbij aan bod komen. Voor dit moment is besloten de huidige structuur niet voort te zetten maar 2015 te gebruiken om kritisch naar het cultuurbeleid van de gemeente te kijken en waar nodig veranderingen door te voeren. In 2015 kan opnieuw bekeken worden welke ondersteuning nodig is voor het amateur cultuurveld, citymarketing en evenementen en of een cultuurmakelaar daar een rol in kan spelen.

Wat betreft het voorstel om budget uit de "economische impuls binnenstad" te halen: deze middelen komen voort uit het uitvoeringsplan stedelijke vernieuwing en zijn specifiek bedoeld om initiatieven vanuit ondernemers gericht op een economische impuls voor de binnenstad te kunnen realiseren.

0-lijn (GroenLinks / D66 / CDA)

Het College herkent het signaal dat het CDA afgeeft met betrekking tot het omvallen van verenigingen door het hanteren van de nullijn niet.

De nullijn op subsidies is nodig om tot een sluitende begroting in 2015 te komen. Wel stellen wij aan u voor om een incidenteel bedrag van €175.000,- vrij te maken voor een zogenoemde "zachte landing".

Ontwikkelingen Stadshart (GroenLinks)

De fractie van GroenLinks geeft aan dat u het niet eens bent met de incidentiele ruimtevragers "stedelijke vernieuwing Spoorstraat, Stationslocatie en Koningsdriehoek" en "legeskosten project Stelling", omdat deze kosten moeten komen uit de exploitatie van Zeestad.

Het college gaat een visiedocument maken voor het stadshart waarin de huidige plannen en de aandachtspunten in samenhang worden gepresenteerd. De incidentele middelen moeten mogelijk maken dat wij begin 2015 (februari/maart) deze visie maken.

Duurzaamheid (GroenLinks / Vrije Socialisten)

De fractie van GroenLinks mist een visie op duurzaamheid. Voor de aankomende periode streeft het College er naar om duurzaamheid meer met de gemeenschap op te pakken. Wij willen dan ook graag met enthousiaste raadsleden om de tafel om te verkennen waar de focus op gelegd moet worden ten aanzien van duurzaamheid. Vervolgens kunnen wij bepalen hoe wij vanuit de gemeente initiatieven kunnen stimuleren en omarmen. Op deze manier denken wij meer te bereiken dan met een ambtelijk product zoals bijvoorbeeld een nota Duurzaamheid.

De Vrije Socialisten vragen ons om innovatief ondernemerschap, kleinschaligheid en duurzaam ondernemen extra te stimuleren. De begrotingspost Klein Ondernemerschap is een structurele post geworden van €60.000,-

Jongeren (GroenLinks)

GroenLinks mist de jongeren in het programma Cultuur. Op dit moment hanteert de gemeente Den Helder geen specifiek doelgroepenbeleid, noch voor jongeren, noch voor andere groepen binnen de samenleving.

Binnen de budgetovereenkomsten met verschillende partners in het culturele veld is wel een deel van de opdracht altijd specifiek gericht op kinderen en jongeren. Zo moet Schouwburg de Kampanje standaard een aanbod voor kinderen en jongeren aanbieden, verzorgt Triade lessen en activiteiten zowel binnen als buiten school voor kinderen en jongeren, het Reddingmuseum biedt lespakketten aan voor het onderwijs en past haar collectie ook aan op de doelgroep jeugd en ook de bibliotheek biedt meerdere jeugdactiviteiten aan.

Indien u het wenselijk vindt de focus te leggen op één of meerdere specifieke doelgroepen dan dient daarin een afweging gemaakt te worden tussen de verschillende doelgroepen in de samenleving.

Jeugdsportfonds (Vrije Socialisten)

De Vrije Socialisten geven aan dat het Jeugd Sport Fonds herijkt moet worden met richtlijnen en financiële controle, zodat alle kinderen die noodgedwongen gebruik maken van dit fonds dit ook

kunnen. Wij zeggen u toe dat bij de mogelijke verstrekking van een subsidie voor 2015 er een strikt verlenings- en verantwoordingsregime in de beschikking zal worden opgenomen.

Strategische Visie (Behoorlijk Bestuur)

De fractie van Behoorlijk Bestuur dringt aan op het een vernieuwde strategische visie. Gaan we doen.

Historische Panden (fractie Vermooten)

De fractie Vermooten geeft aan dat sloop van historische panden voorkomen dient te worden. Dit onderschrijven wij. Daarom worden historisch waardevolle gebouwen beschermd via de status van beschermd rijks-, provinciaal-, of gemeentelijk monument.

Dierenwelzijn (fractie Vermooten)

De fractie Vermooten geeft aan dat dierenwelzijn verbeteren een van zijn speerpunten is. Voor de komende 2 jaar stelt het college een bedrag van €20.000,- beschikbaar om het dierenwelzijnsveld extra te ondersteunen. Met deze middelen moet er in ieder geval voor worden gezorgd dat het vogelasiel kan blijven bestaan. Samenwerking met andere partijen zal noodzakelijk zijn.

Stedelijke vernieuwing (D66)

D66 vraagt waarom worden de bedragen voor de stedelijke vernieuwing Spoorstraat Oost, Stationslocatie en de Koningsdriehoek uit de Begroting gehaald en niet uit de pot Strategische visie?

Om projecten uit te voeren wordt altijd eerst binnen de begroting gezocht naar middelen. Pas als er onvoldoende middelen zijn wordt naar andere vormen van dekking gezocht. In de begroting is onder programma 4a Stadshart budget opgenomen om uitvoering te geven aan de doelstelling van een aantrekkelijker centrum. Een deel van de impuls (incidentele ruimtevragers) die het college wil geven aan de binnenstad kan uit deze middelen worden gedekt.

Binnenstad (CDA)

CDA is van mening dat wij €400.000,- strooigoed uitdelen. Deze stelling vraagt om nuancering. Er wordt voorgesteld om €400.000,- uit het programma Stedelijke Vernieuwing in te zetten voor economische impulsen voor het stadshart. De bedoeling is dat ondernemers zelf met een gedegen voorstel komen.

Maatschappelijk stage (CDA / PvdA)

CDA is blij met behoudt van de maatschappelijke stage. Ook het college ziet een toegevoegde waarde en daarom is er voor 2015 €70.000,- beschikbaar. PvdA had de gelden liever anders besteed.

Voorzitter,

Afsluitend wil ik van de gelegenheid gebruik maken om vanaf deze positie alle medewerkers te bedanken die aan deze sluitende begroting hebben meegewerkt! In een relatief korte termijn na ons aantreden hebben wij samen met hen er hard aan gewerkt om u deze begroting te kunnen aanbieden.

Dank u wel.